

Инсон ва қонун

www.hudud24.uz

2021 йил 12 январь
сешанба
№ 01 (1257)

- www.hudud24.uz
- insonvaqonun@adliya.uz
- fb.com/hudud24official/
- t.me/hudud24official/

hudud24

Endi 24 soat siz bilan!

- Энг сўнги хабарлар
- Ҳуқуқий маълумотлар
- Таҳлилий мақолалар
- Мурожаатга жавоблар

АХБОРОТ ВА СЎЗ ЭРКИНЛИГИ ДАВР ТАЛАБИ, ЛЕКИН У ҚОНУНИЙ БЎЛИШИ КЕРАК!

4-БЕТ

ЮТУҚЛАРНИНГ МИНГГИ ҲАМ ОЗ, КЎСУРНИНГ ЭСА...

5-БЕТ

СИНОВ ЙИЛИ: МУДОФАА ВАЗИРЛИГИ УНИ ҚАНДАЙ ЯҚУНЛАДИ?

8-БЕТ

14 ЯНВАРЬ — ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ!

Ўзбекистон Республикасини ҳимоя қилиш — Ўзбекистон Республикаси ҳар бир фуқаросининг бурчидир. Фуқаролар қонунда белгиланган тартибда ҳарбий ёки муқобил хизматни ўташга мажбурдирлар.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, 52-модда.

Президентимиз Мурожаатномасига муносабатлар

ИЖРО ҚИЛИНМАГАН ҚОНУН ҚАБУЛ ҚИЛИНМАГАН ҚОНУНДАН КЎРА ЗАРАРЛИДИР

ДАВЛАТИМИЗ раҳбарининг Парламент ва халқимизга Мурожаатномаси мамлакатимиз сиёсий ҳаётидаги энг муҳим воқеалардан бири сифатида тарих саҳифаларида қолиши билан бирга, Ўзбекистоннинг келажигига хизмат қиладиган муҳим вазифаларни ҳам илгари сураётганлигини ва бу борада зиммамизда масъулиятли вазифалар борлигини эътироф этиш зарур.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг бу галги Мурожаатномасида 2020 йилда эришилган натижалар, "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" Давлат дастури доирасида бажарилган ишлар сарҳисоб қилинди. Келгуси йилга ном берилиб, мамлакатимизни янада ривожлантиришга қаратилган энг муҳим вазифалар, ички ва ташқи сиёсатга доир устувор йўналишлар белгилаб олинди.

"Демократик ислохотлар сари йўл — биз учун яқкаю ягона ва энг тўғри йўлдир", — дея ургу берди Президентимиз.

Гавҳар АЛИМОВА, Каттақўрғон шаҳар ҳокими, сенатор

ИСЛОҲОТЛАР НАТИЖАСИ, аввало, маҳаллада сезилади

Президентимиз 2020 йил 29 декабрда Парламент ва халқимизга қилган Мурожаатномасида ҳам маҳалла тизими ҳақида алоҳида гапириб ўтди. Барча соҳаларда маррани катта олаётган Ўзбекистон учинчи ренессанс даврида таълим-тарбия, илм-фан, маданият, аҳоли саломатлиги масалаларида кўплаб ижобий ўзгаришларни қилиши лозим. Давлатимиз раҳбари Мурожаатномада ислохотларимиз натижасида бўлаётган ўзгаришлар ва аҳолининг кайфияти, аввало, маҳаллада сезилади, шу маънода, маҳалла жамиятимизнинг ёруғ юзи ва виждон кўзгуси, деб эътироф этди.

Фурқат ТОЖИЕВ, "Адолат" миллий ҳуқуқий ахборот маркази директори

4-БЕТ

7-БЕТ

2020 йил 29 декабрда Президентимиз Олий Мажлисга навбатдаги Мурожаатномасини йўлади.

Бугунги кунгача кенг жамоатчилик томонидан жуда катта қизиқиш билан ўрганилаётган бу йилги Мурожаатномада тараққиётимизнинг янги босқичида устувор мақсад қилиб белгиланган ҳар томонлама ривожланган, эркин ва фаровон, замонавий демократик давлат ва очиқ фуқаролик жамиятини барпо этишга қаратилган сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий нуқтаи назардан жуда кўпга гоя ва ташаббуслар илгари сурилди.

Қуйидаги давра суҳбатидида мамлакатимиз тараққиёти учун концептуал аҳамиятга эга бўлган мазкур Мурожаатномада илгари сурилган гоя ва ташаббусларнинг ўзига хос жиҳатлари, ундан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида фикр-мулоҳазалар юритилади.

МУРОЖААТНОМА — ЭЗГУЛИК ҒОЯЛАРИГА АСОСЛАНГАН ҲУЖЖАТ

Убайдулла МИНГБОЕВ,
Ўзбекистон Судьялари
ассоциацияси раиси,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган юрист:

— Мурожаатномада алоҳида қайд этилганидек, 2020 йил нафақат юрдошларимизга, балки бутун дунё ҳамжамиятига жуда катта таъсиб келтирган, синовлар ийли бўлиб тарихга кирди. Мен айна пайтда 85 ёшни қарши олаётган бўлсам, ҳаётим давомида халқимиз бошига тушган жуда кўп синовларни кўрганман. Болалигим, инсоният тарихидаги энг катта қирғинга сабаб бўлган Иккинчи жаҳон уруши йилларига тўғри келган. Ундан кейинги даврларда ҳам ўзбек халқига кўп турли қулфатлар келтирган, унутиб бўлмайдиган воқеа-ҳодисаларга ҳам гувоҳ бўлганман. Мана шундай мураккаб синовларни бошидан ўтказган инсонлардан бири сифатида, айтишим кераки, мамлакатимизда бугун инсонларга гамхўрлик кўрсатиш борасида амалга оширилаётган ишлар юксак инсонпарварлик намунасидир. Қуйида келтирилаётган рақамларга эътибор қилинг: “қисқа муддатда Тошкент шаҳри ва ҳудудларда барча шароитларга эга бўлган қарийб 30 минг ўринли даволаш масканлари ташкил этилди. Улар

зарур дори-дармон, химоя ва энг замонавий диагностика воситалари билан таъминланди. Пандемияга қарши курашиш учун 200 мингдан зиёд тиббиёт ходими, жумладан, чет эллик 150 нафар юқори малакали шифокор ва мутахассислар жалб этилди. Хориждан 600 мингдан ортиқ ватандошларимиз юртимизга олиб келинди. Чет элда қийин аҳволга тушиб қолган 100 мингга яқин фуқароларимизга зарур ёрдамлар кўрсатилди. Пандемия оқибатларини юмшатиш ва бартараф этиш учун давлат томонидан жами 82 триллион сўмлик комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, Инқирозга қарши жамғарма ташкил этилиб, коронавирусга қарши курашиш, аҳоли ва корхоналарни қўллаб-қувватлаш билан боғлиқ тадбирларга бюджетдан 16 триллион сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди. Шунингдек, давлат корхоналарига ва 500 мингдан зиёд тадбиркорлик субъекти ҳамда қарийб 8 миллион фуқарога жами 66 триллион сўмлик солиқ имтиёзлари, кредит муддатларини узай-

тириш ва молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича амалий ёрдамлар берилди”. Энди ривожланаётган иқтисодиётга жиддий зарба берган пандемия шароитида юқорида келтириб ўтилган амалий ишлар осонлик билан қилинган эмас. Бу рақамларнинг тағида жуда катта меҳнат ва матонат ётишини ҳаммамиз теран англашимиз лозим, деб биламан. Давлатимиз раҳбари Мурожаатномасида алоҳида таъкидлаб ўтганидек, “Халқимизнинг буқилмас иродаси, фидокорона меҳнати ва матонати, аҳоли ва давлат органларининг биргаликдаги саъй-ҳаракатлари туғайли мавжуд қийинчиликларни мардона энгиб ўтмоқдими?”. Фурсатдан фойдаланиб, бугун судьяларимиз олдида турган энг муҳим вазифалар ҳақида ҳам қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Ўзбекистонимиз тараққиётидаги туб бурилиш палласида инсон ҳуқуқи ва эркинликларини, уларнинг қонуний манфаатларини таъминлашда судья ва суд тизими ходимлари ўзларининг фаолиятига ниҳоятда масъулият билан ёндашиши талаб этилади. Унутмангки, сизлар томонингиздан қабул қилинаётган қарорлар нафақат инсон тақдирини билан, балки давлат ва жамият тараққиёти тақдирини билан чамбарчас боғлиқдир. Барча судья ва суд тизими ходимларининг онгу шууридан Президентимизнинг “энди таъмағирлик қилган судья, сиёсатга, мамлакат Президентига ва халқига хиёнат қилган деб баҳоланади”, деган гаплари мустақкам ўрин олиши шарт.

Акмал САИДОВ,
Ўзбекистон
Республикаси Олий
Мажлиси Қонунчилик
палатаси Спикери
биринчи ўринбосари:

— Парламент вакили сифатида депутатларимиз олдида турган ва ушбу том маънода тарихий аҳамиятга эга бўлган Мурожаатномада белгиланган қуйидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратиш лозим, деб биламан. Мурожаатномада бундан 4 йил олдин қабул қилинган, жамият ва давлатни барқарор ривожлантириш бўйича устувор дастурий ҳужжат бўлган “Ҳаракатлар стратегияси” доирасида бошланган, мамлакатимиз равнақини сифат жиҳатдан мутлақо янги босқичга кўтариш ва Янги Ўзбекистонни қуриш, Учинчи ренессансга мустақкам асос яратишга қаратилган туб демократик ислохотлар ҳолати ва истиқболлари, мақсад ва вазифалари чуқур таҳлил қилиб берилди. Яна бир бор демократик ислохотлар йўли — яққо ягона ва энг тўғри йўл эканлиги, уларнинг маркази, негизда айнан инсон, унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, одамларни ҳаётдан рози қилиш, эркин ва фаровон яшашини таъминлаш турганлиги аниқ мисолларда кўрсатиб ўтилди. Бу йил Ўзбекистон тарихида илк марта таъминоти Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига аъзо этиб сайланди. АҚШ давлат департаменти томонидан Ўзбекистон диний эркинлик соҳасидаги “махсус кузатувдаги давлатлар” рўйхатидан чиқарилди. Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеяси 75-сессиясининг олий минбаридан илгари сурган глобал ва минтақавий ташаббуслари дунё ҳамжамияти томонидан катта қизиқиш билан қабул қилиниб, қўллаб-қувватланмоқда. Сўнги йилларда мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтлар тизими шаклланди. Бу тизимда Парламент омбуздсмани, Бизнес омбуздсман, Болалар омбуздсмани ва Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ фаолият юритмоқда. Мурожаатномада инсон ҳуқуқларини химоя қилишнинг ноёб механизминини такомиллаштиришга оид аниқ ташаббус ва таклифлар берилди. Бундан ташқари, БМТ шафелигида “Инсон ҳуқуқлари бўйича таълим” глобал форуми, Ёшлар ҳуқуқларига бағишланган Бутунжаҳон ёшлар анжумани, Диний эркинлик масалалари бўйича минтақавий конференциялар ўтказилди.

Холмўмин ЁДГОРОВ,
Судьялар олий
кенгаши раиси:

— Янги жамият бошқарувидида ўзига хос аънанага айланган давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга ва у орқали Ўзбекистон халқига йўллайдиган Мурожаатномаси 2020 йил 29 декабрда тўртинчи марта янгради. Мантикий изчилликка асосланган ва бир-бирини тўлдириб бораётган барча Мурожаатномаларнинг туб негизда инсон, унинг манфаатларини таъминлаш, фаровонлигини ошириб бориш сингари инсонпарвар ғоялар ётади. Бу йилги Мурожаатнома “ўт-

ган йиллардан фарқли равишда, мураккаб бир даврга тўғри келмоқда”. Гап шундаки, айна пайтда бутун дунёда руй бераётган туб ўзгаришлар, тобора мураккаблашиб бораётган геосиёсий вазият, аллақачон глобал тус олиб улгурган пандемия келтириб чиқарган чуқур иқтисодий инқироз шароитида инсонни кадрлаш, унинг манфаатларини таъминлаш ҳар қачонгидан ҳам долзарб аҳамият касб этмоқда. Мана шундай мураккаб бир давра инсонни эъзозлаш, унинг

ҳуқуқ ва эркинликларини, қонуний манфаатларини амалда таъминлаш орқали уларга муносиб турмуш шароитларини яратиш бериш Янги Ўзбекистон давлат сиёсатининг энг устувор йўналиши, деб белгиланди. Мурожаатноманинг муҳим аҳамиятга эга бўлган жиҳатларидан бири шундаки, у мамлакатимиз тараққиёти тарихида энг улкан воқелик сифатида нишонланадиган давлат мустақиллигининг 30 йиллигида амалга оширишимиз лозим бўлган устувор вазифаларни белгилаб берди. Қайд этилганидек, бу қўтлуғ байрам “Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!”, деган эзгу гоя асосида нишонланади. Мана шу эзгу гоя замирида Мурожаатноманинг бутун моҳияти ўз аксини топанг. Демак, бугунгидай мураккаб бир шароитда давлат ва жамиятнинг барқарор ривожлантириш фақат инсоннинг эркинлигини таъминлаш ва фаровонлигини ошириш бориш орқали таъминланади.

Давлатимиз раҳбари ушбу Мурожаатномада ҳам яна бир бора адолат ҳақида тўхталиб, уни “давлатчиликнинг мустақкам пойдевори”, деб атаб, уни таъминлашда эса суд ҳокимияти хал қилувчи ўринини эгаллашига алоҳида ургу қаратди. Бу бутун судьялар ҳамжамиятига, суд тизими ходимлари зиммасига жуда катта масъулият ва юксак вазифалар юклашини алоҳида таъкидлаш керак. Бунинг учун, биринчи навбатда судьяларимиз нафақат профессионал касб фаолиятини амалга оширишда, балки кундалик турмушида ҳам “Судьянинг онгида адолат, тилида ҳақиқат ва дилида поклик устувор бўлиши шарт”, деган ҳаётий шiorга қатъий амал қилишлари шарт. Ана шундагина мамлакатимизда амалга оширилаётган шиддатли ислохотлар муваффақиятига асосий омил бўладиган коррупция, деб аталмиш балонинг олди олинди. Мурожаатномада Президентимиз “янги йилдан бошлаб жорий этиладиган “бир суд — бир

инстанция” тамойили суд қарорларининг адолатли, қонуний ва барқарорлигини таъминлашда бек мезон бўлиши лозим”лиги тўғрисидаги вазифани қўйди. Яъни, туманлараро, туман (шаҳар) судларининг қарорларини вилоят даражасидаги судлар томонидан апелляция тартибидида, апелляция тартибидида қўрилган суд қарорларини эса Олий суд томонидан кассация тартибидида қайта кўриб чиқиш, кассация тартибидида қўриб чиқилган ишлар бўйича суд қарорларини эса Олий суд раиси, Бош прокурор ва уларнинг ўринбосарлари тақдимида кўра кассация тартибидида такордан кўриб чиқиш назарда тутилмоқда. Хулоса қилиб айтганда, Мурожаатномада белгиланган вазифалар ислохот — ислохот учун эмас, аввало, инсон учун, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини тўлақонли рўёбга чиқариш учун, деган инсонпарвар гоиянинг ҳаётий ифодасини қарор топтиришга асос бўлади.

ГАРЧАНД ўтган 2020 йилда бутун жаҳонда, шу жумладан, юртимизда ҳам коронавирус пандемияси билан боғлиқ мураккаб вазият вужудга келган бўлса-да, зиммадаги вазифани самарали бажариш чоралари қўрилди. Жумладан, Юртбошимизнинг пандемия шароитида қабул қилинган 10 дан ортиқ Фармон ва қарорларидоги аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун имтиёзлар ва энгилликларни назарда тутувчи нормалари мониторинг тартибида ўрганилиб, натижаси давлат органлари ва ташкилотларига ҳуқуқни қўллаш амалиёти-ни бир хилда таъминлашлари учун юборилди.

// ОДАМЛАР

адлия идоралари фаолиятдан рози бўлиши керак!

“Адлия тадбиркорга дўст”, “Жиззах экспортёрлари” гуруҳлари ташкил этилди

Ўрнатилган карантин чекловларини инобатга олган ҳолда, вилоятдаги 3 мингдан ортиқ фаол тадбиркорлар учун телеграм мессенжерда “Адлия тадбиркорга дўст”, “Жиззах экспортёрлари” номи гуруҳлар ташкил этилиб, уларнинг муаммоларини тезкор тартибда ҳал этиш чоралари қўрилди ва ушбу ишлар ҳозир ҳам давом эттирилмоқда. Шу билан биргаликда, бошқарма томонидан ушбу соҳада 38 та идорада ўрганишлар ўтказилиб, 162 та қонун ҳужжати ижроси таҳлил қилинди, 49 та идорадан статистик кўрсаткичлар талаб қилиб олинди. Ўрганиш ва таҳлиллар натижасида 8 мингдан ортиқ қонунбузилиш ҳолати аниқланиб, 11 та умумлаштириш материаллари маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, 4 та умумлаштириш материали прокуратура идораларига тегишли чора-тадбирлар қўриш учун юборилди ҳамда Адлия вазирлигига ахборот-таҳлилий маълумотлар тақдим этилди.

Масалан, Президентимизнинг 2019 йил 17 июндаги “Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони талабларига риоя этилиши таҳлилий натижасига кўра, 2019-2020 йилларда вилоят бўйича 952,8 миллион сўм қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларни ўрни қопланмаганлиги аниқланиб, натижаси юзасидан ҳокимликларга 2 та тақдимнома киритилиб, ҳокимликларнинг ушбу мазмундаги 17 та қарорлари қонунга мувофиқлаштирилди.

Адлия вазирлиги топшириқ хатига асосан, Жиззах вилоят ҳокимлиги “Ягона буюртмачи хизмати” инжиниринг компанияси, “Қишлоққурилишинвест” МЧЖ ИК Жиззах вилоят филиали, Мактабгача таълим вазирлиги ҳузурдаги Инфратузилмачи ривожлантириш бўйича инжиниринг компанияси давлат унитар корхонаси Жиззах вилоят филиали, Жиззах минтақавий йўлларга буюртмачи хизмати давлат унитар корхонаси, Сув таъминоти ва оқова сув объектлари қурилиши бўйича инжиниринг компанияси ДУК Жиззах вилоят ҳудудий бошқармасида капитал қурилишда танлов сав-

долари тўғрисидаги қонунчилик ижроси юзасидан ўрганишлар ўтказилди.

Россия Федерациясининг қонунчилиги ўрганилиб, тақлифлар тайёрланди

Ўрганишлар ва таҳлил натижаси ушбу соҳани тартибга солувчи Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 3 июлдаги 302-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси ҳудудида капитал қурилишда танлов савдолари тўғрисида”ги Низомнинг аксарият нормалари амалда ишламаётганлигини, давлат харидлари соҳасида ундан кейин қабул қилинган қонунчилик талаблари ва нормаларига мувофиқлаштирилмаганлигини ҳамда тегишли тақлифлар ишлаб чиқилди. Таҳлиллар натижасида 26 та қонун ҳужжатида муаммо ва камчиликлар аниқланиб, ҳуқуқни қўллаш амалиётидаги реал муаммолардан келиб чиққан ҳолда қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан 112 та тақлиф тайёрланди. Ҳуқуқни қўллаш амалиётида йўл қўйилган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш борасида давлат органлари ва ташкилотларига 62 та тақдимнома, 10 та маъмурий тақлиф (маъмурий баённома тузиш орқали), 92 та оғоҳнома киритилди. Жумладан, қўрилган чоралар натижасида, давлат органлари ва ташкилотларининг 88 та ноқонуний қарори бекор қилинди, 124,7 миллион сўм маблағ ундирилиши белгиланди, 19 нафар мансабдор шахс интизомий ҳамда 10 нафари маъмурий жавобгарликка тортилди.

Адлия одамлар орасида

Адлия вазири Р.Давлетов таъкидлаганидек, ҳар бир адлия ходими иш фаолиятида “фуқаролар адлия идоралари фаолиятдан рози бўлиши керак”, деган тамойилга оғишмай амал қилган ҳолда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини қўриб чиқишга алоҳида аҳамият қаратилди. Жумладан, ушбу соҳада тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган жами 323 та мурожаат қўриб чиқилди. Ушбу мурожаатларнинг 189 таси қаноатлангирилди, 134 тасига ҳуқуқий тушунтириш берилди.

Масалан, Жиззах шаҳар кичик саноат зонаси иштирокчиси бўлган “Keys Luck” МЧЖ раҳбари Ж.Хасановнинг Президентимизнинг 2018 йил 9 январдаги “Тадбиркорлик субъектларини кичик саноат зоналарига жалб этиш учун қўшимча шарт-шароитлар яратиш тўғрисида”ги Қарорига асосан солиқ имтиёзи қўлланилмаётганлиги тўғрисидаги мурожаати ўрганиб чиқилиб, бошқарма аралашуви билан 65,0 миллион сўм миқдордаги айланмадан олинмаган солиқ имтиёзи тадбиркорга нисбатан қўлланилиб, Жиззах шаҳар давлат солиқ инспекцияси маълумотлар базасига қабул қилиниши ҳамда тегишли хулоса расмийлаштирилиши таъминланди.

“ВITUM ООО” МЧЖ раҳбари Ж.Абидовнинг “Жиззах йўл қуриш-таъмирлаш” унитар корхонасидан 1,4 миллиард сўм асфальт-бетон маҳсулотларини етказиб бериш тўғрисидаги шартнома юзасидан қарздорликни ундиришда амалий ёрдам кўрсатишни сўраб ёзган мурожаати юзасидан Жиззах туманлараро судига даъво аризаси киритилиб, ушбу қарздорлик тўлиқ ундирилиши белгиланди.

Шароф Рашидов туманида фаолият қўрсатган “Баракат” фермер хўжалиги раҳбари П.Холматовнинг фермер хўжалиги ер майдони захирага қайтарилганидан норози бўлиб ёзган мурожаати юзасидан хўжалик ер майдони ноқонуний равишда захирага қайтарилгани ҳолати аниқланди. Туман ҳокимлиги тақдимнома киритилди. Туман ҳокимининг 2019 йил 26 январдаги 309-сонли қарорининг “Баракат” фермер хўжалиги ер майдонини захирага қайтариш тўғрисидаги қисми бекор қилинди.

Ёки ёш тадбиркорлар Д.Холмуротова ҳамда Д.Рашидова-ларнинг Жиззах шаҳар ҳокимлиги томонидан тадбиркорлик учун ажратиб берилган ер майдони захирага қайтариб олинганидан норози бўлиб ёзган мурожаатлари ўрганиб чиқилиб, ҳокимлик томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 16 ноябрдаги “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мулк ҳуқуқлари кафолатларини таъминлаш ҳамда ер участкаларини олиб қўйиш ва компенсация бериш тартибини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори талаблари бузилганлиги аниқланди. Натижада, киритилган тақдимномага асосан Жиззах шаҳар ҳокимининг 2019 йил 19 декабрдаги 3146-сонли

қарори бекор қилинди.

Пандемия шароитида Жиззах вилоят адлия бошқармаси ва ҳамкор ташкилотлар ўртасидаги қўшма келишув асосида вилоятдаги 12 та кичик саноат зонасида фаолият олиб бораётган тадбиркорлик субъектларининг муаммоларини жойига чиққан ҳолда учрашувлар ташкил этиб, ўрганиб бориш амалиёти йўлга қўйилди. Учрашувларда кичик саноат зоналарида тадбиркорлик субъектларини жойлаштиришга оид ишлаб чиқилган лойиҳаларга биноан қурилиши ва модернизация қилиниши таъминланмаганлиги ҳолатлари аниқланиб, ўрганиш маълумотлари тезкор чора-тадбир қўриш учун Жиззах вилоят ҳокимлигига киритилди. Президентимизнинг 2019 йил 26 августдаги Қарорига билан жорий этилган тартибга мувофиқ, 2019 йил 1 октябрдан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида қишлоқ хўжалигига мўлжалланмаган бўш турган ер участкалари тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун фақат “E-IJRO AUKSION” савдо майдончасида электрон онлайн-аукцион орқали берилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 декабрдаги қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш тартиби тўғрисида”ги Низом талабларига сўзсиз риоя этилиши бўйича тизимли назорат ва мониторинглар амалга оширилиб борилади. Қайд этилган қонун ҳужжатлари ҳуқуқни қўллаш амалиётида адлия бўлимлари билан биргаликда тизимли ишлар амалга оширилиши натижасида “YERLEKTRON” ААТга киритилган 3156 та бўш ер участкасининг жозибадор ва талаб юқори бўлган 2475 таси (78 фоиз) тадбиркорлик субъектлари ва тадбиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган фуқаролар олишлари учун аукцион савдоларига чиқарилиши таъминланди (648 таси сотилган). Бунинг натижасида 200 миллиард сўмдан ортиқ инвестиция киритилиши ҳамда янги иш ўринлари яратилишига эришилган. Мониторинглар натижасида ваколатли органларнинг 52 та бўш ер участкаларини ноқонуний аукционга чиқарилишини рад қилинганлик ҳолатлари юзасидан тегишли тартибда таъсир чоралари киритилди.

Шунингдек, Низом талаблари бузилиши ҳолатлари юзасидан

107 та тақдимнома, 11 та кўрсатма, 109 та маъмурий тақлиф, 121 та оғоҳнома, судларга 10 та даъво ариза, вилоят ҳокимлигига тегишли чора-тадбирлар белгилаши учун 6 та умумлаштириш материаллари киритилди.

Киритилган таъсир чоралари натижасида 15 нафар шахслар интизомий, 26 нафар шахслар маъмурий жавобгарликка тортилди, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг 15 та қарори бекор қилиниб, 1 таси қонунга мувофиқлаштирилди ҳамда суд қарорларига асосан ишлаб чиқилган архитектура ва режалаштириш топшириги учун тўлаб берилмаган 167,5 миллион сўм миқдордаги маблағлар қурилиш идоралари ҳисобига ундирилди.

Шунингдек, вилоят адлия бошқармаси томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 8 январдаги “Республика ҳудудларида тадбиркорликнинг ривожланганлик даражасига баҳо бериш тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида 5 мингдан ортиқ респондентлар ўртасида ижтимоий сўровлар ўтказилиб, натижаси ҳақидаги маълумотлар “BUSINESS INDICATOR” автоматлаштирилган онлайн ахборот тизимига киритилди. Давлат органлари ва ташкилотларининг сўров хатларига асосан 20 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг амалиётда қўлланилишидаги муаммолар юзасидан йўналишлар ва услубий тавсиялар берилиб, амалий ёрдам кўрсатилди.

Президентимизнинг 2020 йил 29 декабрдаги Олий Мажлисга Мурожаатномасида энди Адлия вазирлиги, унинг ҳудудий бошқарма ва бўлимларининг асосий вазифаси қабул қилинган ҳужжатларни масъулларга етказиш, тушунтириш, амалиётда қўллашга кўмаклашиш ва назорат қилишдан иборат бўлиши, шу мақсадда Адлия вазирлигига зарур ваколат ва ресурслар берилиши таъкидланди.

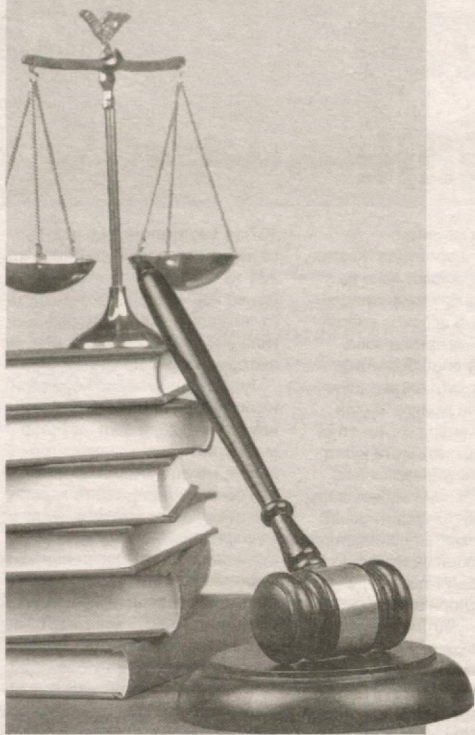
Бу Адлия вазирлиги тизимига билдирилган катта ишонч эканлигини, ушбу устувор вазифанинг ижросини таъминлаш адлия идоралари ходимларидан катта билим ва масъулият талаб қилишини чуқур ҳис этаямиз. Ҳамиша халқ билан биргаметиз, фуқароларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқларини тиклаш, манфаатларини ҳимоя қилиш эзгу мақсадларимиз бўлиб қолади.

Эшбек МАҲАММАДИЕВ,
Жиззах вилоят адлия бошқармаси бошлиғи биринчи ўринбосари

► Давоми. Бошланиши 1-бетда

Ижро қилинмаган қонун қабул қилинмаган қонундан кўра зарарлидир

Жумладан, ислохотлар самардорлиги куйидаги тўртта омилга боғлиқ экани алоҳида таъкидланди:

- қонун устуворлиги;
- коррупцияга қарши қатъий кураш;
- институционал салоҳиятни юксалтириш;
- кучли демократик институтларни шакллантириш.

Ҳар қандай давлатнинг ривожланиши қонун устуворлигини таъминлашга ҳар жиҳатдан боғлиқ. Қонунлар мамлакатнинг жон томири, нафасидир. Ижро қилинмаган қонун эса қабул қилинмаган қонундан зарарлироқ. Чунки у қонун устуворлигини таъминлаш бўйича олиб борилаётган ишларни шубҳа остига кўяди. Фуқароларда давлатга нисбатан ишончсизлик кайфиятини уйғотади ва турли норозиликларни келтириб чиқариши мумкин. Натижада бугунги ислохотларга нисбатан одамларнинг уй-қарашлари, фикрлари ўзгаради.

Президентимиз томонидан Олий Мажлисга йўлланган Мурожаатномада ҳам айнан шу масалага алоҳида урғу берилди. Бундан буён, Адлия вазирлигининг асосий вазифа-

си қабул қилинган ҳужжатларни масъулларга етказиш, тушунтириш, амалиётда қўллашга кўмаклашиш ва назорат қилиш ҳисобланиши алоҳида таъкидланди. Жойлардаги ҳокимларнинг ноқонуний қарорлари бекор қилиниши борасидаги маълумотлардан қонун ва қонуности ҳужжатларни тушуниш ва унга амал қилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилганидан далолат беради. Қонун ва қарорларни нафақат давлат идоралари масъуллари, балки барча фуқаролар билиши, англаши ва уларни ўз ҳаётида татбиқ этиши зарур. Ҳуқуқий демократик давлатнинг асосий талаби шундай.

Бунинг учун, энг аввало, қабул қилинаётган қонунларнинг мазмун ва моҳиятини тушуниш ва тушунтириш, барчага содда ва оддий тилда етказишга эътибор қаратиш талаб этилади. Жумладан, бунда қонунлар тарғиботи, ўз-ўзидан ҳуқуқий тарғиботнинг роли яна бир қарра ошганлигини эътироф этиш зарур. Қонунларга ҳурмат ва итоаткорлик биринчи галда турли соҳа вакилларининг ўз ишига, вазифасига бўлган муносабатини ўзгартиришини тан олиш керак.

Бу борадаги аниқ топшириқларни ўзимизга аллақачон белгилаб олган-

миз. Мурожаатномада таъкидланган "Президент қарорлари — ҳаётда ва назоратда", деган кўрсатув ташкил қилиш эътиборимизда.

Шунингдек, Мурожаатда ислохотларнинг ноаниқ ва самарасиз жиҳатлари ҳам тилга олинди. Айрим жабҳаларда ислохотларга эътиборсизлик ва сусткашликларга ҳам йўл қўйилганлигидан, ислохотлар фақат ислохот учун, номигагина амалга оширилганлигидан кўз юмиб бўлмайти. "Энди эса ислохот жамиятдаги ҳақиқий ҳолатдан келиб чиқиб белгиланади. Халқни қийнаётган муаммолар эса оммавий ахборот воситалари, ижтимоий тармоқлардаги кайфиятлар, халқ қабулхоналари ва бошқа "барометрлар" орқали аниқланади", дея ўқтирди давлатимиз раҳбари.

Халқимизда "Ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар", деган яхши мақол бор. Ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилиб, ночор қолса, бугунги кунда ҳуқуқини билмаган киши ҳам ҳамёнидан, ҳам ҳаётдаги барча яхши имкониятлардан айрилиши айна ҳақиқатдир. Бу эса ҳар бир шахс ким бўлишидан қатъи назар ўз ҳуқуқини, бурчини билиши керак, демакдир.

Яна бир муҳим ҳақиқат шуки, ҳар қандай тизим ходимлари ўз йўналиши доирасида миллий қонунчиликдаги янгиликлардан хабардор бўлса, соҳага оид муаммоларни бартараф этишнинг қонуний чораларини кўра олса, жамиятда қонун устувор бўлади. Одамларда қонунга нисбатан ҳурмат кучаяди, фуқаролик жамияти шаклланиши тезлашади.

Бу, албатта, адолатли жамият барпо этишнинг муҳим шартларидан биридир.

Фурқат ТОЖИЕВ,
 "Адолат" миллий ҳуқуқий ахборот
 маркази директори

ҲУҚУҚИЙ-демократик давлат ва очиқ фуқаролик жамиятининг энг муҳим белгиларидан бири ахборот ва сўз эркинлигининг таъминланганлиги ҳисобланади. Янги Ўзбекистон тараққиётининг навбатдаги босқичида давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиклиги, шаффофлиги, жамият ҳаётида ахборот алмашинуви эркинлиги устувор вазифалардан бири сифатида белгиланди. Давлатимиз раҳбари айни шу масалага алоҳида эътибор қаратиб, 2020 йил 29 декабрда Олий Мажлисга ва у орқали Ўзбекистон халқига йўллаган Мурожаатномасида бунга алоҳида тўхталиб, куйидаги фикрларни билдириб ўтди: "Аччиқ ва танқидий материаллар жойлардаги қўллаб амалдорларга ёқмаслиги, уларнинг тинчлиги ва ҳаловатини бузаётгани ҳам бор гап. Лекин ошкорулик ва сўз эркинлиги бу — давр талаби, бу — Ўзбекистондаги ислохотларнинг талаби. Биз ўтган тўрт йил давомида жамиятимизда ошкорулик ва очиклик, сўз эркинлиги муҳитида яшаш ва ишлашга аста-секин ўрганиб бораёلمиз".

АХБОРОТ ВА СЎЗ эркинлиги давр талаби, лекин у ҚОНУНИЙ бўлиши керак!

Дарҳақиқат, ҳар кимнинг ахборот излаш, олиш, тўплаш, тарқатиш ва ундан эркин фойдаланиши, ўз фикр ва қарашларини эркин ифодалаш ҳуқуқи қонунларимизда ҳам кафолатлаб қўйилган.

Лекин бугунги кунда айрим оммавий ахборот воситаларида, айниқса, ижтимоий тармоқларда тарқатилаётган айрим ахборотларнинг ҳолислиги ёки ҳаққонийлиги билан боғлиқ жиддий муаммолар ҳам вуҷудга келмоқда. Гап шундаки, шахснинг кадр-қимматини камситувчи, уни обрўсизлантиришга олиб келадиган ҳамда жамоат тартиби ёки хавфсизлиги учун таҳдидга эга бўлган ёлғон ахборотни тарқатиш, шунингдек, оммавий ахборот воситалари, телекоммуникация ёки интернет тармоқларига жойлаштириш орқали тарқатиш ҳоллари тез-тез такрорланиб турибди.

Ушбу муаммога қонунчилик нуқтаи на-

заридан ёндашадиган бўлсак, ахборот тарқатаётганларнинг сўз масъулияти ва унинг оқибатлари бўйича жавобгарлиги белгиланган бўлса-да, бугунги ахборот ва коммуникация технологияларининг шиддатли ривожланиб бораётганлиги фуқароларнинг ахборот ҳуқуқлари, масс-медиа ва оммавий коммуникациялар соҳаси субъектларининг ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлайдиган ҳуқуқий нормалар тизими тўлиқ яратилмаганлигидан далолат бермоқда. Айниқса, телекоммуникация ва интернет тармоқларида ахборотнинг тарқалиш жараёнини самарали тартибга солувчи муҳим нормаларнинг етишмаслиги алоҳида ёндашуви талаб этади.

2020 йил 25 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан имзоланган "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари-

га ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни амалиётдаги мана шундай муаммо ва камчиликларни бартараф этишда ҳуқуқий асос бўлади.

Ушбу Қонун билан Жиноят кодексининг 130-моддаси, биринчи қисмининг диспозицияси куйидаги тахрирда баён этилди: "Порнографик маҳсулотни тарқатиш, реклама қилиш, намойиш этиш мақсадида тайёрлаш ёки Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш, худди шунингдек, порнографик маҳсулотни реклама қилиш, намойиш этиш, тарқатиш, шу жумладан, оммавий ахборот воситаларида, телекоммуникация тармоқларида ёки интернет жаҳон ахборот тармоғида реклама қилиш, намойиш этиш, тарқатиш, шундай харақатлар учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин содир этилган бўлса" ёки ушбу Кодекснинг 139-моддаси, иккинчи қисми куйидаги тахрирда баён этилди:

"Нашр қилиш ёки бошқача усулда қўпайтирилган тарзда, шу жумладан, оммавий ахборот воситаларида, телекоммуникация тармоқларида ёки интернет жаҳон ахборот тармоғида жойлаштириш орқали тўхмат қилиш — базавий ҳисоблаш миқдорининг икки юз бараваридан тўрт юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч юз соатдан уч юз олти соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд икки йилдан уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки бир йилгача озодликни чеклаш билан жазоланади";

учинчи қисмининг санкцияси куйидаги тахрирда белгиланди:

"Базавий ҳисоблаш миқдорининг уч юз бараваридан беш юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч юз олти соатдан тўрт юз соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд бир йилдан уч йилгача озодликни чеклаш билан жазоланади".

Бундан кўзланган мақсад:

- диффамация (туҳмат ва ҳақорат) ҳолатлари билан боғлиқ жиноятлар таркибига нисбатан енгиллаштириш чораларини кўриш;
- порнографик маҳсулотни тайёрлаш ёки реализация қилиш ҳолатлари ва реклама сифатида фойдаланиш ҳолатларига нисбатан белгиланган жазо чораларини кучайтириш;
- шахснинг кадр-қимматини камситувчи, уни обрўсизлантиришга олиб келадиган ҳамда жамоат тартиби ёки хавфсизлиги учун таҳдидга эга бўлган ёлғон ахборотни тарқатиш билан боғлиқ харақатлар учун қонунчиликка юридик жавобгарлик чораларини киритиш.

Ёлғон ахборотни тарқатганлик учун юридик жавобгарлик чораларининг қабул қилиниши фуқароларнинг ахборот ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, коммуникация тизимига дозарб ва ишончли ахборотларнинг киритилишига, шунингдек, жамиятнинг хавфсизлиги ҳамда барқарорлигини таъминлашга кўмак беради.

Акмал МИРЗАХОНОВ,
 жиноят ишлари бўйича Бектемир
 туман суди судьяси

УЛУҒВОР чўққини кўзлаган киши вужудидаги қусурлар, чанг-ғуборлардан халос бўлмай туриб ушбу маррани эгаллаши дарзмон. Юртимиз учинчи ренессанс йўлида, авлод-аждодлари аллома, олиму уламо ўтган халқимиз унга етишишни астойдил ниёт қилган ва бу йўл ҳар жабҳада илдамловчилар учун ҳаммиша очиқ, Аммо хоҳиши муқаддас мужда ва унинг ижобатига ҳеч ким гов бўлмаслиги керак.

Ютуқларнинг мингги ҳам оз,

ҚУСУРНИНГ ЭСА...

Хоразм вилоят Халқ таълими бошқармаси масъулларининг сўзларига қараганда, тизим янги тараққиёт замонасига ёт бўлган барча қусурлардан аллақачон халос бўлган. Гўёки коррупция ва қонун-бузарлик ҳолатлари йўқ. Биргина ўтган йили вилоят мактаблари битирувчи синф ўқувчиларининг 673 нафари давлат гранти маблағлари, 2382 нафари тўлов-контракти эвазига олий таълим даргоҳларига ўқишга қабул қилинган ва буни чиндан ҳам ҳақиқий ютуқ, деса бўлади.

Бундай дастаклардан сўнг мутасадди суҳбатдошларимизни қалбдан култамасликнинг иложи йўқ ва шундай бўлди ҳам. Бирок ютуқларнинг мингги ҳам оз, қусурларнинг эса бири ҳам кўп. Ўз ютуқларини санаган одам кези келганида камчилигини ҳам кўра билиши ва уни тан олмоғи даркор. Афсус, раҳбарлар билан суҳбатда бу ҳол юз бермади. Яхшисини бўрттириш, қусурини эса яшириш пайида бўлишди. Пировардида, муайян мазмундаги маълумотномани тақдим этиш ҳақидаги сўров ҳам деярли бежавоб қолди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг вилоятдаги "Халқ қабулхонаси" тарафидан Халқ таълими бошқармаси мутасаддиларининг аҳоли мурожаатлари билан ишлаш соҳасидаги фаолияти юзасидан ўтказилган жорий ўрганишлардан сўнг раҳбарлар тилдан қочирмасликка зўр бериб уринган айрим икки-чирлар тизимда ҳамон ўз ҳукмини юргизаётгани маълум бўлди.

Олий ўқув юртларининг талабаси бўлишдек улкан бахт ўтган мавсумда вилоятдаги 11 та умумтаълим мактабининг биронта ҳам ўқувчисига насиб этмагани йилнинг аянчли якуни сифатида қайд қилинди. Мазкур умумтаълим мактаблари вилоятнинг оз эмас, нақд ўндан кўп маҳалласида жойлашгани назарда тутилса, буй қўрсатган омадсизлик кўз ўнгингизда яққол гавдаланади.

Рисоладагидек ишлаганининг ишидан тугун тополмайси. Бирок мазкур бўгин фаолиятидаги қусурларни буруннинг тепасига кўзойнак илдириган кўйи излашга кўпам ҳожат йўқ. Айрим ғализликлар йўлингизни шундоғам ўз-ўзидан кесиб чиқади. Ўз хизмат хонасининг бандисига айланиб қолган айрим "ёшулли"ларнинг хатти-ҳаракатлари, сақланиб қолаётган муаммолар юзасидан келиб тушаётган ариза ва шикоятлар мазмунига разм солишининг ўзи кифоя. Аён бўлишича, одамларнинг арзу-шиқоятини тинглаш, уларнинг дил дардини аритиш, ярасига малҳам қўйишдек масъулиятли ва ҳайру савоб вазифани гарданига олган мутасаддилар, ҳатто Ўзбекистон Республикасининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни мазмун-моҳиятини ҳам етарлича идрок эта олишмайди. Давлатимиз раҳбарининг бениҳоя катта эътибори, ғамхўрлиги тўғрисида кейинги йилларда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизими тубдан ислоҳ қилинди. Аҳоли дарду-ташвишини тинглаш, уни

ҳал этиш, одамларни рози қилиш учун барча эшикларни доимо кенг очиб қўйиш ҳамма табақадаги раҳбар ишбошиларнинг биринчи галдаги ва энг муҳим вазифаси қилиб белгиланди. Маълум бўлишича, ҳамма жойда одат тусига кирган бу иш фаолияти ўрганилган маҳмада ҳали-ҳамон расм бўлмаган. Номини юқорида зикр этилган қонун ҳужжати матни ва бошқарма раҳбарларининг келувчиларни қабул қилишга доир иш тартиби акс этган билдириб тахтасини зарур ёхуд тегишли жойга илиб қўйишининг ҳечам мушкуллиги йўқ. Одийгина эътибор ва ҳақсаланинг ўзи кифоя. Аммо лоқайдлик ва беғамлик аталмиш иллатнинг изи бу ерда ҳам намоён. Қонун матни тугул, раҳбарлар қабулига доир маълумот тахтасини ҳам бу даргоҳдан топа олмайси. Ҳатто, уларнинг қабул қиллари ҳам белгиланмаган. Бу ҳақда бирон-бир маълумот мавжуд эмас.

Ишонасизми, вилоят Халқ таълими бошқармаси фуқаролар энг кўп ва бот-бот мурожаат қиладиган даргоҳлардан бири ва бу борадаги ҳақиқий ҳолатларни шубҳа остида қолдирувчи, бўяб, бўрттириб ёхуд камайтириб кўрсатувчи ҳолатлар ҳам анчагина. Бундан-да ачинарли ва ажабланирли ҳолни аксарият мурожаатларни ўрганиш якунида "ёшулли"лар мудом "ҳақ", дарду-ташвишини уларга тўғиб солгучилар эса ҳаммиша ноҳақ бўлиб чиқаётганида кўрасиз. Хусусан, ўтган йилнинг дастлабки 6 ойи мобайнида бошқармага келиб тушган 127 та мурожаатнинг атиги 3 фоизи, яъни бор-йўғи 4 таси ижобий ҳал этилганини қандай баҳоламоқ лозим? Уни мурожаатларда кўтарилган масалаларнинг адолатли ва ҳолисона ечимига йўйиш мумкинми? Ҳақиқий ҳолатни ҳаспўшлашга доир мисоллар ҳам етарли. Жумладан, фуқаро М.Йўлдошевнинг мурожаатини қаноатлантириш имкони йўқлиги унга йўлланган жавоб хатида аниқ-тиник баён қилинган. Аммо пировардида қораланган бошқа бир қоғозга кўра, ушбу фуқаронинг талаби қондирилиб, масала ижобий ечим топган. Бу ҳам ажабланирли, таажубланирли ҳолат эмасми? Қизиқ, бундай ажабловур алдов кимга ва нимага зарур бўлдиёкан?

Таъкидлаш жоизки, қайд этилган бундай икки-чирлар осмондан тушиб келмади, бехосдан ва ўз-ўзидан буй кўрсатмади. Унга тегишли масъулларнинг номаъқул ва номуносиб хатти-ҳаракатлари сабаб бўлди. Танг қоларли жиҳати, бунча қўламдаги ҳолат ва камчиликлар кўпгина шикоятчи ҳамда аризагўйларни турли ва турфа азиятлар, оворгарчилик ва сарсонгарчиликларга рўпара этган бўлса-да, бошқармадагиларга пашша чаққанчалик ҳам таъсир қилмади. Яқинда бу борадаги ишларнинг ҳолати маҳаллий давлат ва жамоат ташкилотлари, депутатлик корпуси вакиллари томонидан атрофлича ўрганилди. Унинг якунлари вилоят, шаҳар ва туман кенгашлари сессияларида бафуржа қараб чиқилди. Бунга мақолаимиз аввалида ҳукмингизга ҳавола этилган ачинарли факт — вилоят халқ таълими тизимига қарашли жами 11 та умумтаълим мактабиди

тахсил олган ёшларнинг ақалли биронтаси ҳам ўтган йили олий ўқув юртлари талабаси бўлишдек бахтга эришмагани, бундай омадсизликка қаторасига 2 йилдан буюн яна иккита умумтаълим мактаби битирувчилари ҳам дуч келишаётгани, 50 дан зиёд мактабда эса ўқишни олий таълим даргоҳларида давом эттириш ҳуқуқи бот-йўғи 1-2 нафар собиқ ўқувчига насиб этгани дастак бўлди.

Шу ўринда мутасаддиларга айтар сўзимиз бор. Давлатимиз раҳбари айтганидек, учинчи ренессанс йўли мактаб остонасидан бошланади, янги Ўзбекистоннинг муҳташам қасрини эса ҳар томонлама пухта-пишиқ таълим олган истеъдодли ва иқтидорли ёш авлод барпо этади. Бундай юсак орзунинг ижобатига таълим-тарбия жараёнидаги хато ва нуқсонларни буткул бартараф этиш асосида эришилади. Ҳўш, турмушимизнинг ушбу долзарб талаби таълимга жавобгар шахсларнинг ҳам оромини ўғирлаятими, жонбозлик, жонқуярлик, фидокорлик, ватанпарварликка ундаяптими? Таълим тизими муассасаларининг ўқув моддий-техник таъминотини мустаҳкамлаш, муаллим ходимлар меҳнатини моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш, маоши, иш ҳақи миқдорларини кескин ошириш, коррупцион ҳолатларни жиповлаш юзасидан Президентимиз ўртага қўйган вазифаларнинг ижроси изчил таъминланаяптими? Очигини айтганда, бундай мазмундаги саволларнинг сони анча кўп, салмоғи катта, афсус, жўяли жавоб эса саноклигина. Баъзи шикоятларга қараганда, коррупция ҳолатлари бир қатор мактабларга ҳамон соя солмоқда. Ўтган йили ўқитувчиларнинг билим ва малакаси бўйича амалга оширилган синов-имтиҳонлар кўп жойларда адолат, одиллик, ҳолислик мезонларини намоён этолмади. Бу жараёнда педагог кадрларнинг билим-малакасини одилона баҳолаш, масъул лавозимларга йўналтириш чоғи таниш-билишчилик, ошна-оғайнигарчиликка йўл қўйилмагани, бунда масъуллар ва мутасаддиларнинг яқинлари, қариндошлари, туғишганлари ёхуд қуллукчи-ю, "хўп-хўпчи"лар, саломнинг "қуюғи"-ни бергучилар эгалламаганига кафолат йўқ. Устоз-мураббийлар меҳнатини қадрлаш, маошини кескин ошириш масаласи кун тартибига қатъий қўйилаётган бир пайтда айрим педагог ходимлар, хусусан, болажонларга бошланғич таълимдан сабоқ бераётган бир қанча муаллимларнинг моятаси турли ваз-важоналар остида сезиларли даражада озайгани ҳам бор ҳақиқат. Бу каби иллатлар бутун халқимиз, Президентимиз орзулаётган, орзиқиб ва интиқиб кутаётган тараққиёт даври учун тамомила ёт. Халқимиз бу йўлда астойдил жон куйдиргучиларга ишонади, юкинади. Бошқаларга эса... йўқ. Ишонмаслиги, юкинмаслиги тайин.

Яраш ОЛЛАМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президентининг Хоразм вилоятидagi
"Халқ қабулхонаси" боз мутахассиси,
Абдулла СОБИРОВ,
"Инсон ва қонун" мухбири

АКСАРИЯТ инсонларда коррупция, деганда мансабдор шахсга пора ёки бошқа моддий қийматликлар бериш йўли билан уни ўзининг манфаатларига хизмат қиладиган томонга оғдириб олиш тушунилади. Бу коррупциянинг энг ёрқин кўриниши. Аммо унинг яширин ва англаш нисбатан қийинроқ бўлган турлари ҳам бор.

КОРРУПЦИЯ НИНГ ЭНГ КАТТА ХАВФИ НИМАДА?

Одатда очик кўриниб турган хавфга нисбатан яширин ёки англаш қийин бўлган хавф ёмонроқ оқибатларга олиб келади.

Мактаб ёки бошқа таълим муассасаларида ўқитувчилар томонидан ўқувчиларга, иш жойларда раҳбарият томонидан ходимларга, тиббиёт муассасаларида шифокорлар томонидан беморларга, тижорат банкларида ходимлар мижозларга, хизмат кўрсатиш жойларида (ёқилги шохобчалари, сервислар ва бошқа) мижозларга уларнинг ўзлари, ота-оналари ёки яқин қариндошлари мансабдор ёки бошқарув томонидан жамиятда юқори мавқеда бўлган шахс эканлигини ўйлаб яхшироқ муомалада бўлиш, имтиёзлар яратиш ҳолатлари коррупциянинг хавфли кўринишларидир.

Мазкур ҳаракатнинг хавфлилиги шундаки, бу уни содир этаётган шахс ҳали бирор нимага эга бўлиш, моддий ёки номоддий наф кўриш эҳтимолидан жуда юқори бўлган ҳолатда, келажакда бўлиши мумкин бўлган манфаатдорликни ўйлаб олдиндан ҳаракат қилад ва оқибатда бошқа шахсларнинг ҳуқуқларини поймол қилад.

Мисол учун, ўқитувчининг мансабдор шахсининг фарзанди бўлган ўқувчисига бошқа ўқувчилардан яхшироқ муомалада бўлиши, билими яхши бўлмаса-да яхши баҳолар қўйиши шу ўқувчининг онгида ҳаётда ҳамма нарсага осон эришиш мумкин, деган тушунидан пайдо қилад. Бу ҳолат катта ҳаётга қадам қўяётган бошқа ўқувчиларда жамиятга нисбатан норози руҳда ўлгайиш хавфини юзага келтириши мумкин.

Шу сабабли, коррупцияга қарши курашиш учун ҳар бир инсоннинг, аввало, ички иммунитетини мустаҳкам бўлиши ва бу иммунитетни доимий равишда ошириб бориш, коррупция келажак авлод ҳаётига, жамият ривожига юқори даражада салбий таъсир қилишини англаб етиш лозим.

А.ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Термиз шаҳар адлия бўлими бош
маслаҳатчиси

ОБОДЛИК КЎНГИЛДАН БОШЛАНСИН!

ДАВЛАТИМИЗ раҳбари ҳалқ ичига кириб бориш, одамлар билан мулоқот қилиш, уларнинг дарду ташвишларини эшитиш ва муаммоларига ечим топишга кўмаклашиш, жамият ҳаётига жиддий эътибор билан қараш бугунги кунда ҳар биримизнинг асосий вазифамиз бўлиши кераклиги ҳақида кўп бор таъкидлайди. Шу боисдан ҳам Президентимизнинг "Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак", деган ғояси давлат органлари фаолиятида бош мезон бўлиши зарурлиги қатъий талаб қилиб белгиланади. Тараққиётимизнинг янги босқичида фуқаролар давлат идоралари эшикларига узундан-узқ навбатга тизилиб турмасдан, балки идоралар масъуллари одамлар ҳузурига, чекка қишлоқ ҳамда маҳаллаларга, хонадонларга кириб бориб, халқ билан юзма-юз мулоқот қилиши йўлга қўйилди.

Буюк соҳибқироннинг "Темур-тузуқлари" ҳозир ҳам бебаҳо ҳуқуқ манбаи сифатида таърифга лойиқ бўлиб, айнан ушбу институт тилга олинган дастлабки манбалардан бири ҳисобланади. Ундаги "Вазирларнинг хизмат қилиш тузуғи"да: "Яна ҳукм қилдимки, бир кишини арзбеги қилиб тайинласинлар. У сипоҳ, раият ва арз-дод қилиб (ҳузуримга келувчиларнинг) аҳолини, мамлакатнинг обод-ҳароблигини, муҳим ишлардан қайси бири битган-битмаганлигини менинг арзимга етказиб турсин", деб фармойиш бергани ҳеч қим

ноҳақликдан азият чекмаслигини кафолатлашга қаратилгандир.

Президентимизнинг 2016 йил 28 декабрдаги "Жисмоний ва юридик шахсларнинг муурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони эълон қилинган, Президент Халқ қабулхоналари ва Виртуал қабулхонаси ташкил этилди. Бу, ўз ўрнида, фуқароларнинг муаммоларига ечим топиш борасида катта имконият яратди. Утган давр мобайнида Виртуал ва Халқ қабулхоналари фуқароларнинг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш имконини берадиган, барча даражадаги идоралар, ҳокимликлар билан аҳоли ўртасидаги кўп-рикка, ўзаро мулоқотнинг самарали механизмига айланди.

Биргина утган йилда Президентнинг Виртуал ва Халқ қабулхоналари орқали фуқаролардан 1 миллиондан ортиқ муурожаатлар келиб тушди. Бундан ташқари, Президент Администрацияси, вазирлик ва идоралар раҳбар ходимлари иштирокида мунтазам равишда ҳудудларга чиқиб, оммавий сайёр қабуллар ташкил этилди.

Даставвал, давлат идоралари ходимлари иштирокида ишчи гуруҳлар тузилиб, уйма-уй юришлар, аҳоли билан юзма-юз мулоқотлар ташкил этилди. Ҳар бир оиланинг ижтимоий ва моддий аҳоли, шарт-шароитлари, мавжуд муаммолари синчиклаб ўрганилди. Қишлоқда янги уйлар, кўркам иншоотлар, йўллар,

таълим ва маданият масканлари, хиёбонлар ва гулзорлар барпо этиш баробарида, ҳудуд аҳолисининг онги ва дунёқарашини, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, соғлом турмуш тарзини ташкил қилиш, ижтимоий муҳит соғломлигини барқарорлаштириш, ёшларнинг билим олиши ва тарбиясига алоҳида эътибор қаратиш каби чора-тадбирлар ҳам олиб борилди.

Айниқса, аҳоли муаммоларини ўрганиш жараёнида уларни қийнаётган энг асосий муаммолардан бири ишсизлик эканлиги аён бўлди. Шу боисдан ишсизлик муаммосига ечим топиш кун тартибидоғи асосий масала қилиб белгиланди. Энг аввало, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган, шароити огир, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, ногиронлиги бор фуқароларни ҳимояга олиш, муносиб иш билан таъминлаш чоралари кўрилди.

Ҳар бир хонадоннинг муаммоларини ўрганиб, уларга кўмак беришда Давлат хизматлари маркази ходимлари ҳам фаол қатнашди. Улар томонидан жисмоний ва юридик шахсларга 150 турдаги давлат хизматлари кўрсатилгани ҳам масалага нечоғлик жиддий ёндашилганини англатади.

"Манас" қишлоғида амалга оширилган ишлар келгуси режалар учун улкан пойдевор вазифасини ўтади. "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари кенг кулоч ёйди.

Бу ишларнинг аҳамиятли яна

бир жиҳати шундаки, вилоят маркази ёки туман марказидан анча олисда бўлган чекка қишлоқларни обод қилишга кўпроқ эътибор қаратилди. Жумладан, 2018 йилда Жиззах вилояти Мирзачўл тумани маркази, Қорақалпоғистон Республикаси Кўнгирот туманининг Қорақалпоғистон овули, Навоий шаҳридан 110 километр, Нурота тумани марказидан 38 километр узоқликда жойлашган Чуя қишлоғи, Навоий шаҳридан қарийб 400 километр, Томди тумани марказидан 140 километр олисдаги Ўтматурат овули, Навоий вилояти марказидан 355 километр масофадаги Учқудук туманининг Қулқудук овули, Самарқанд вилояти Нуробод туманининг Жом қишлоғи, Андижон вилоятининг "Мустақиллик", Урганч шаҳрининг "Ашқобод", Когон шаҳрининг "Бунёдкор" маҳаллалари обод қишларга айланди.

2019 йилда эса Жиззах, Наманган, Тошкент вилоятларидаги барча туман марказлари, Сурхондарё вилоятининг Шарғун шаҳарчаси, Фарғона вилоятининг анклав ҳудуди Сўх тумани маркази, Андижон вилоятининг Боғишамол даҳаси, Самарқанд вилояти Қўшработ туманининг Жўш қишлоғи қабилар обод манзиллар қаторидан жой олди.

2020 йилда ҳам бу борадаги бунёдкорлик ишлари давом эттирилиб, Қашқадарё вилоятининг Талимаржон шаҳарчаси, Тошкент вилояти Чиноз туманининг Эшонобод қишлоғи каби кўплаб қишлоқ ва маҳаллалар қиёфаси

кўркамлик касб этди. Ҳаммага маълумки, пандемия сабабли барча соҳадаги ишлар қатори мазкур йўналишдаги режалар ҳам вақтинча тўхтаб турган эди. 2021 йилда "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари яна давом эттирилади. Мамлакатимиз раҳбари яқинда Олий Мажлисга Муурожаатида ҳам ушбу масалага алоҳида тўхталиб, тегишли вазифаларни айтиб ўтди.

Бу лойиҳа ва бундай дастурларни мутлақо янги тизим, деб бемалол айтиш мумкин. Халқ билан мулоқотнинг ушбу самарали тизими бугунги кунда халқаро доирада ҳам эътирофга сазовор бўлиб, бундай дадил одимларимизга юқори баҳо берилмоқда. Халқаро молия институтлари томонидан ҳам ушбу дастурда ўз маблағлари билан иштирок этиш истаги билдирилганлиги юртимиздаги ислохотлар жараёни кўпчилиқда катта қизиқиш уйғотаётганидан дарак беради. Бу, албатта, юртимизда бошланган бунёдкорлик ишлари хайрли эканлигини далилатдир. Зеро, уйимиз, маҳалламиз, қишлоқ ва шаҳарларимизни обод қилиш, турмуш шароитимизни кундан-кунга яхшилаш, энг муҳими, ободликни кўнгилдан бошлашга эътибор беришимизни англатиб туради.

Шокир РАФИҚОВ,
Тошкент давлат юридик
университети магистранти

Реклама ўрнида

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ 2020 йил 29 декабрда Олий Мажлисга йўллаган Муурожаатномасида "Келгуси йилда мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини ривожлантириш бўйича ислохотларимизни давом эттирамиз. Хусусан, Қуролли Кучларимиз қудратини, қўшинларнинг профессионал ва жисмоний салоҳиятини юксалтириш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш ҳамда ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларига алоҳида эътибор қаратамиз", дея таъкидлади. Бу фикрлар замирида Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти ҳамда унинг вилоятлар, туман, шаҳар кенгашлари зиммасига ҳам катта масъулият юкланганлиги аниқ.

Ватанпарварлик руҳи инсон онгу шуурига ёшқилдан сингдирилади

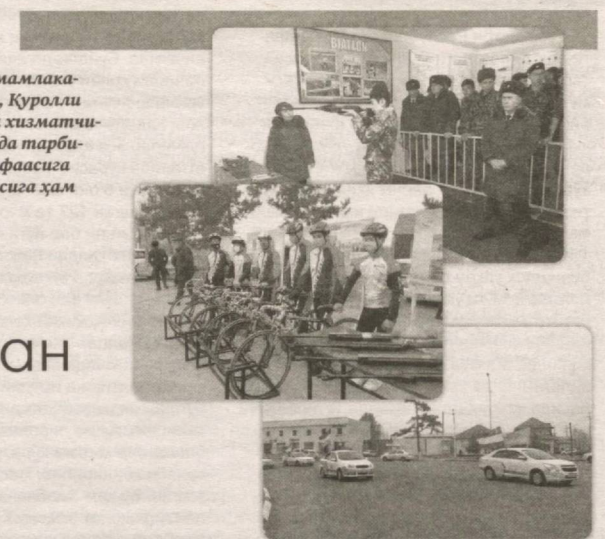
Аслини олганда, давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 12 декабрдаги "Ёшларни ватанпарварлик руҳида ва жисмоний тарбиялаш ҳамда чақирилувчиларни ҳарбий-техник мутахассисликлар бўйича тайёрлаш тартибини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори фаолиятимизда дастуриламал бўлиб келаётган. Шу маънода айтганда, "Ватанпарвар"нинг Фарғона вилояти кенгаши ҳамда туман, шаҳар кенгашлари томонидан ёшлар ва фуқароларни маънавий-ахлоқий ҳамда ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларнинг онига ватанпарварлик, Ватанга муҳаббат, меҳнатга масъулиятли муносабат, ҳарбий хизматга ҳурмат туйғулари сингдириш, спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантириш ва оммалаштирилишини таъминлаш, спорт

ташкilotлари ва жамоалари фаолиятига кўмаклашиш, болалар, ўсмирлар ва чақирувгача бўлган ёшлар ўртасида оммавий спорт ишларини ташкил этиш ҳамда ўтказиш, ёшлар ва фуқароларни мудофаа соҳасидаги бошланғич билимларга ўқитишда ва уларни ҳарбий хизматга тайёрлашда давлат ҳокимияти органларига кўмаклашиш, автотранспорт воситалари ҳайдовчиларини, шунингдек, оммавий техник касблар мутахассисларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, шундай йўналишлар бўйича фаолият юритаётган халқаро ташкilotлар билан фаол ҳамкорлик қилиш вазифалари амалга ошириб келинмоқда. Энг муҳими, бу борада салмоқли натижалар қўлга киритилмоқда.

Рақамларга назар ташлайдиган бўлсак, яқунланган 2020 йилда ташкilotнинг вилоят

кенгаши тасарруфидоғи ўқув муассасалар томонидан оммавий-техник касб ходимларини тайёрлаш бўйича 405 та ўқув гуруҳи рўйхатдан ўтказилиб, 10 минг 24 нафар турли тоифали касб ходимлари тайёрланганлигини кўриш мумкин. Бунда эса Бувайда, Риштон ва Данғара туман ўқув спорт техника клублари фаолиятини алоҳида эътироф этиш ўринли.

Бундан ташқари, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш йўналишидаги турли тадбирлар ҳам ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Бинобарин, биргина 2020 йилнинг декабрь ойида кенгашимиз томонидан 543 мартаба учрашув, давра суҳбати, спорт мусобақалари ҳамда кўргазмали чиқишлар ташкил қилиниб, мазкур тадбирларга 48 минг 459 нафар аҳоли ва ёшлар жалб этилди. Қолаверса, ана шу тадбирлар

мобайнида ёшлар ўртасида йўл ҳаракати қоидалари бўйича кўргазмали дарслар, спорт техникалари ва инвентарларни кўргазмалари, спортчиларнинг кўргазмали чиқишлари ташкил қилинди. Шу билан бирга, вилоят кенгаши тасарруфидоғи ташкilotлар қошида фаолият юритаётган "Модельсозлик", "Радиоспорт", "Кардинг", "Ҳаво мўлтигидан ўқ отиш", "Триатлон", "Ёзги биатлон", "Дуатлон" ва "Ҳарбий амалий кўпкураш" каби спорт тўғрақлари ва секциялар ёшларга жуда манзур бўлмоқда.

Яна шуни айтиш жоизки, тилга олинган вазифаларни тўлақонли удалашда ташкilotимизнинг Марказий кенгаши, Шарқий ҳарбий округ ва Фарғона вилояти ҳокимлиги, Фарго-

на шаҳридаги "Темурбеклар мактаби" билан йўлга қўйилган ҳамкорлигимиз ижобий самара бермоқда.

Шундай экан, ота-оналар ва юртимизнинг фидойи ёшларини ҳаммиз "Ватанпарвар" билан ҳамнафас бўлишга чорлаб қоламиз. Зеро, Юртовимиз ўз Муурожаатномасида таъкидлаганидек, ёш авлодга боғча, мактаб ва олийгоҳда жисмоний ва маънавий соғлом, ватанпарвар инсонлар бўлиб улғайиши учун барча куч ва имкониятларни сафарбар этамиз.

Маҳмуд МИРЗАЕВ,
Ўзбекистон мудофаасига
кўмаклашувчи "Ватанпарвар"
ташкilotи Фарғона вилояти
кенгаши раиси

КАТТАҚҮРҒОН кўна маданият марказларидан биридир. Шаҳардаги маҳаллаларнинг тарихий атамалар билан номланиши ҳам шундан далолат беради. Каттақўрғон шаҳар ҳокими, сенатор Гавҳар Алимова шаҳарнинг бой маданий тарихи, маҳалла ободонлиги, фуқаролар ҳаёт тарзида ушбу институтнинг ролини ошириш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди:

— Яқинда тарихий манбалардан бирида қизиқ бир маълумот ўқиб қолдим. Бухородаги кўп асрлик тарихга эга Минораи Калоннинг қурилишида Каттақўрғондан тупроқ олиб келинган экан. Бухоро хони Арслонхоннинг фармони билан бунёд этилган мазкур иншоот ҳақидаги тарихий фактлар Уста Боқо томонидан келтирилган.

Каттақўрғоннинг Нокус маҳалласида бўлганимда бу маҳалла аҳли меҳнати билан, кўли гул усталари билан, зукко одамлари билан мени ҳайратга солди. Шаҳар маҳаллаларини айланарканман, бу ерда бекорчи одамнинг ўзи йўқлигига амин бўлдим.

Президентимиз 2020 йил 29 декабрда Парламентга қилган Мурожаатномасида ҳам маҳалла тизими ҳақида алоҳида гапириб ўтди. Барча соҳаларда маррани катта олаётган Ўзбекистон учинчи ренессанс даврида таълим-тарбия, илм-фан, маданият, аҳоли саломатлиги масалаларида кўплаб ижобий ўзгаришларни қилиши лозим. Давлатимиз раҳбари Мурожаатномада ислохотларимиз натижасида бўлаётган ўзгаришлар ва аҳолининг кайфияти, аввало, маҳаллада сезилади, шу маънода маҳалла жамиятимизнинг ёруғ юзи ва виждон кўзгуси, деб эътироф этди.

Ҳозирда шаҳримиздаги 36 та маҳалла бинолари қайта хатловдан ўтказилди. Қонун ҳужжатларида белгиланган ваколатларини амалга оширишда уларга кўмаклашилмоқда. Барча маҳалла биналарига кадастр ҳужжатлари расмийлаштириб берилди. Бинолари жуда таъмирга муҳтож бўлиб қолган “Ҳайдарчамаан”, “Нурафшон”, “Меҳржон”, “Исломо шоир” маҳаллалари учун янгидан иншоотлар қурилди. Шаҳардаги 19 та маҳалла биноси эса капитал ва жорий таъмирдан чиқарилди. Самарқанд вилояти Магистрал йўллардан фойдаланиш давлат унитар корхонаси Нокус маҳалласида 300 миллион сўмлик таъмирлаш ишларини бажарди. Шаҳардаги “Ғариб мачит” маҳалла биноси нурраб, ачинарли ахволга келиб қолган эди. “Саховат ва кўмак” жамғармаси ҳисобидан ушбу маҳалла биноси ҳам қайта қурилди. Мазкур маҳаллада реабилитация маркази ташкил этиб, 20 нафар хотин-қизни иш билан таъминлади.

ИСЛОҲОТЛАР НАТИЖАСИ, аввало, маҳаллада сезилади

Шаҳримиздаги ҳар бир маҳаллада “Обод ва хавфсиз маҳалла” тизими ташкил этилган бўлиб, оилалардаги ижтимоий, маънавий муҳитни соғломлаштиришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатилган. Айниқса, пандемия даврида маҳалла тизими ҳодимлари томонидан кўплаб ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар ҳолидан хабар олинди. Бундан ташқари, бир қатор маҳалла фаолларининг ташаббуси билан ҳомийлар жалб этилган ҳолда ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламларига моддий ва маънавий кўмак кўрсатилди. “Соғлом оила — соғлом жамият” гоёсини ҳаётга татбиқ этиш орқали нотинч ва муаммоли оилаларга манзилли равишда ёрдам берилди.

Таъкидлаш керакки, ўтган 2020 йил аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш борасида туб бурилиш йили бўлди. Аввало, аҳолининг муайян қатлами ўртасида камбағаллик мавжудлигини биринчи марта тан олиб, уни қисқартириш бўйича кенг қамровли ишлар бошланди. Хотин-қизларни қўллаб-қувватлашга доир давлат сиёсатини самарали амалга ошириш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги роли ва фаоллигини ошириш, хотин-қизлар ва эркеклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатларини

таъминлаш мақсадида 2020 йил давомида 811 нафар хотин-қизлар ишга жойлашишда амалий ёрдам сўраган бўлса, шулардан 178 нафари доимий иш билан таъминланди. 34 нафар хотин-қизга давлат томонидан субсидия ажратилиб, иссиқхона қуриб берилди. Шаҳардаги ўзини ўзи банд қилган 190 нафар хотин-қизга вақтинчалик меҳнат гувоҳномаси берилди. 3 ойлик қисқа муддатли ўқув курсларида 78 нафар аёллар қайта ўқитилиб, иш билан таъминланди. Чет элдан қайтган 243 нафар хотин-қизларни тўлиқ тиббий қўриқдан ўтказди. Улардан 12 нафари жамоат ишларига жалб этилди.

Шаҳардаги Қозоқовул масивидида 12 қаватли тураржой биноси қурилиши яқин кунларда ниҳоясига етди. Мингдан ортқ уй-жойга муҳтож инсонлар ушбу тураржойдан ўз хонадонларига эга бўладилар.

Ҳозирда шаҳарда 243 та кўп қаватли уйлар бўлиб, уларнинг 36 таси тўлиқ таъмирланди ва ободонлаштирилди. Вазирлар Маҳкамасининг “2020 — 2022 йилларда Самарқанд вилоятининг Каттақўрғон шаҳрини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва камбағалликни қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, шаҳарда мана шундай кенг қамровли ишлар олиб борилмоқда.

Шуни алоҳида таъкидла-

шим керакки, Самарқанд вилояти ҳокими Эркинжон Турдимов Каттақўрғон шаҳрининг инфраструктурасини ривожлантириш, ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан шаҳарни юқори поғонага кўтариш, муҳандислик-коммуникация, ижтимоий соҳа объектиларини қуришда яқиндан ёрам бермоқда. Айнан вилоят ҳокимининг саъйи-ҳаракати билан шаҳарда 300 миллион сўмлик капитал қурилиш ишлари олиб борилди. Фаолияти тўхтатилган 7-мактаб биноси ташландиқ ҳолга келиб қолган эди. Ушбу бино қайта таъмирланди, бу ерда алоҳида маҳалла маркази ташкил этилди.

Республикамизнинг кўплаб ҳудудлари сингари Каттақўрғонда ҳам маҳаллалар фаолиятига берилётган бундай эътибор, албатта, жамият ривожини, оилавий муаммоларнинг камайиши, мамлакат бўйлаб оилаларда фаровон турмуш тарзи яратилиши учун хизмат қилади.

“Инсон ва ҚОНУН” муҳбири Азим ҚОДИРОВ ёзиб олди.

Давлат хизматлари Агентлиги Тошкент вилояти бошқармаси жамоаси Ангрэн шаҳар Давлат хизматлари маркази директори Ғайрат Аҳмедовга онаси **Ойқанд ая АҲМЕДОВА**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Х.Сулаймонова номидаги Республика дотсент-экспертиса маркази жамоаси марказнинг материаллар, ашёлар ва буюмлар криминалистик экспертизаси лабораторияси етакчи эксперти **Фаррух ХУДАЙБЕРДИЕВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

ЭЪЛОН
Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш департаменти томонидан Туракулов Абдурашиқ Аманович номига 2013 йил 10 июнь кўни берилган ОзР 001258 рақамли Шаҳар йўловчилар транспортда бепул фойдаланиш учун берилган гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинсин.

Яқунига етган 2020 йил ҳақиқий маънода синов йили бўлди. Ўтган бир йил ичида халқимиз ҳам дунё аҳли сингари қўлаб машаққатларни енгиб ўтишига тўғри келди. Эътироф этиш жоизки, ана шу кунларда халққа камарбаста бўлганлар ичида ҳарбийларимиз — миллий армиямизни алоҳида эътироф этиш даркор.

СИНОВ ЙИЛИ:

Мудофаа вазирлиги уни қандай яқунлади?

Юртни асраш, халқ хотиржамлигини таъминлаш, синовда қолган ватандошлар оғирини енгил қилиш, бундан ташқари, мунтазам жанговар тайёргарликни ошириб бориш — бу, албатта, бутун бошли тизимнинг тўғри йўлга қўйилишини талаб этади. Хўш, бу давр Мудофаа вазирлиги ҳаётида нималар билан ёдда қолди? Ютуқлар, эришилган натижалар, қўлга киритилган муваффақиятлар, орттирилган тажриба ва хулосалар қандай?

Профессионаллик йўлида

Жанговар тайёргарлик сифатини ошириш ва уни самарали ташкил этишда дала-ўқув майдонлари ва ундаги ўқув-моддий база муҳим омил ҳисобланади.

Шу мақсадда "Каттакўрғон", "Термиз", "Ангрен", "Сазган", "Нукус" ва "Нуристон" полигонлари ҳамда Мудофаа вазирлиги Тоғ тайёргарлиги ўқув-машқлар маркази халқаро талабларга мос равишда янги кўринишда таъмирланди ва замонавий воситалар билан жиҳозланди.

"Чирчиқ" полигони ҳудудида Мудофаа вазирлиги моделлаштириш ва симуляция дала-ўқув маркази янгидан барпо этилди. Ангрен, Олмалик, Олмачи ва Қоровулбозордаги ҳарбий шаҳарчалар янгидан замонавий кўринишда қурилиб

таъмирланди.

Мудофаа вазирлигида олиб борилаётган ислохотларнинг бош бўғини ҳисобланган қўшинларнинг жанговар тайёргарлигини ривожлантириш борасида ҳам қатор ишлар амалга оширилди.

Бунда, қўшинларнинг тайёргарлик цикли бир йилдан икки йил муддатга ўзгартирилиб, жанговар бўлинмаларнинг тайёргарлиги икки йиллик ўқув дастури асосида "Жанговар взвод йили" шиори остида ташкил этилмоқда.

Барча куч ва имкониятлар взводларни моддий-техник жиҳатдан тўлиқ таъминлаш, офицерларнинг жанг олиб бориш қобилияти ҳамда шахсий таркибининг жанговар тайёргар-

лигини оширишга қаратилди.

Ҳар йили тақрор ўтказиладиган машғулотларга чек қўйилиб, ҳафтанинг кетма-кет 4 кунини фақат жанговар тайёргарликка ажратилди, натижада машғулотлар сифати ва сони оширилди.

Ҳарбий хизматчилар ўртасида ўзаро ижобий тажриба алмашиш ва соғлом рақобат муҳитини шакллантириш мақсадида "Мен голиб" шиори остида ҳарбий қисмлар кесимида 70 дан ортиқ армия мусобақалари юқори савияда ўтказилди.

Шунингдек, Мудофаа вазирлиги қўшинларига "пичоқ жанги", "армия биатлони", "отиш спорти" ва "кюпер тести" бўйича ҳарбий спорт турлари киритилди.

Халқаро майдонда

Юқори даражада ташкил қилинган жанговар тайёргарлик махсули ўлароқ, жорий йил август ойида 32 та давлат жамоалари иштирокида ўтказилган халқаро армия ўйинларида 16 та жамоамиз иштирок этиб, 3 та I ўрин, 8 та II ўрин ҳамда 3 та III ўрин қўлга киритилди.

10 нафар ҳарбий хизматчимиз мусобақалар давомида белгиланган меъёрларни бажаришда халқаро рекордни янгилади. Умумжамоа ҳисобида эса Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги жамоаси

фахрли III ўринни эгаллади. Бундай ютуқ мамлакатимиз тарихида илк бор қайд этилди. Албатта, бу ютуқлар Мудофаа вазирлиги тизимида доимий равишда ўтказиб келинаётган мусобақалар ва интенсив жанговар тайёргарлик махсулидир.

Миллий армиямиз нуфузини жаҳон ҳамжамиятида янада юксалтирган I ўрин соҳиблари ва рекорд ўрнатган 32 нафар ҳарбий хизматчи "Президент қўл соати" билан тақдирланди.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида ҳам йил давомида таҳсинга лойиқ ишлар амалга оширилди. Давра суҳбатлари,

спорт ўйинлари, ёшлар ўртасида компьютер ва интернетдан самарали фойдаланиш, китобхонликни тарғиб қилиш ҳамда ёшларни санъат турларига қизиқтириш бўйича ўтказилган қатор тадбирлар ўз самарасини бермоқда.

"Халқ билан бўл, халқ ичинда бўл..."

Республикамиз ҳудудида коронавирусинфекцияси тарқалишига қарши курашда ҳам ҳарбийларимизнинг хизмати беқиёс бўлди. Махсус ишлов берувчи

ийгма отрядлар бутун республикамиз бўйлаб дезинфекция ишларини жадаллик билан олиб борди.

Карантин даврида ҳарбий учувчиларимиз Хитой, Россия, Эрон, Туркия ва бошқа давлатлардан зарур тиббий воситаларни олиб келиш, мамлакатимиздан хорижий давлатларга етказиб беришда ҳам жонбозлик кўрсатишди.

Шунингдек, Бухоро ва Сирдарё вилоятларида юз берган фавқулодда ҳолатлар оқибатларини бартараф этиш бўйича амалга оширилган ишларда ҳам юрт ўғлонлари томошабин бўлиб турмади. Мана шун-

дай синовли дамларда халқ ва армия бирлигини намоён этиб, бор куч ва гайрати билан фуқароларимизга елка тутган ҳарбийларимизнинг мингдан ортиғи "Меҳр-саховат" кўкрак нишони билан тақдирланди. Хулоса қилиб айтганда, ортада қолган йил Мудофаа вазирлиги қўшинларида жанговар тайёргарликнинг янада ортгани, ҳар бир ҳарбий хизматчида шахсий жавобгарлик ва масъулиянинг ошгани ва, албатта, она Ватан тинчлигини асрашдек муқаддас бурчининг юракларда чуқурроқ илдири отгани билан аҳамиятлидир.

Исломжон КЎЧҚОРОВ

